Dosarul nr. 5r-494/2025 /4-25062163-38-5r-06052025/

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

6 octombrie 2025

mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța de judecată, în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iurie MOVILĂ

Grefier

Natalia ȘOVA

cu participarea:

reprezentantului petiționarului Ivan Sanduța, avocatul, Boris DARIEV

reprezentantului agentului constatator, Oleg Cocerva Ala NIȚÎ

În lipsa:

petiționarului

Ivan SANDUȚA

agentul constatator al IP Orhei

Oleg COCERVA

examinând în ședință de judecată publică, contestația depusă de avocatul Boris Dariev în interesele lui Ivan Sanduța, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 521047 din 18 aprilie 2025 și decizia din aceeași dată a agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, Oleg Cocerva, întocmite în privința lui Ivan Sanduța în baza art.47[1] alin. (1) din Codul contravențional.

a c o n s t a t a t :

Poziția părților

1. La 6 mai 2025, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, contestația depusă de avocatul Boris Dariev ce acționează în interesele petiționarului Ivan Sanduța, împotriva deciziei agentului constatator al IP Orhei nr. MAI06 521047 din 18 aprilie 2025, de sancționare a lui Ivan Sanduța în temeiul art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional.

2. În motivarea contestației a indicat că prin procesul contravențional din 29 mai 2025, agentul constatator ar fi stabilit că Ivan Sanduța a comis contravenția prevăzută de art. 47^1 alin.(1) din Codul contravențional, și aplicată sancțiunea amendă în mărime de 25000 lei. Cu decizia asupra cauzei contravenționale nu este de acord, este neîntemeiată și emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor de drept.

În acest sens, în motivarea poziției sale avocatul Boris Dariev a mai anexat la materialele cauzei și o cerere de completare a contestației, prin care a menționat că agentul constatator a indicat că contravenientul ar fi comis contravenția prevăzută de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, fără a stabili faptul dacă acesta a acceptat bani, cu scopul de a vota sau nu, circumstanță fără de care nu poate sta la baza sancționării unei persoane. În susținerea poziției agentul constatator a indicat că sursele financiare au fost acceptate și primite prin intermediul aplicației PSB Bank din Federația Rusă. Însă potrivit răspunsului de la compania SA„Moldcell" din 25 august 2025, în baza scrisorii Serviciului de Informații și Securitate a RM, nr. E 8453 din 15 august 2024, Moldcell a blocat pagina web: psbank.ru la 16 august 2024; conform răspunsului SA„Moldcell" din 01 septembrie 20255, paginile web au fost blocate în baza sesizărilor emise de autoritățile împuternicite aferent sesizării nr. 8151 din 08 august 2025, fiind aplicată în data recepționării sesizării- 09 august 2025; prin răspunsul Î.M. „Orange Moldova" S.A. din 02 septembrie 2025 referitor la

blocarea accesului la pagina web (adresa URL).psbank.ru, a comunicat că a blocat accesul la pagina web psbank.ru la 16 august 2024, în temeiul sesizării Serviciului de Informații și Securitate a RM. În circumstanțele descrise, consideră reprezentantul contestatarului că poziția agentului constatator, potrivit căreia sursele financiare ar fi fost acceptate și primite în perioada august- 31 decembrie 2024 prin intermediul numărului de telefon și prin instalarea aplicației „PSB Bank" din federația Rusă, este total eronată. Această aplicație nu putea funcționa, având în vedere restricțiile impuse ca urmare a blocării accesului la pagina web respectivă.

Cu referire la prima problemă, consideră că fapta imputată cet. Ivan Sanduța se bazează pe constatări vagi și generale ale agentului constatator. Analizând procesul-verbal care face obiectul prezentei cauze, sub aspectul legalitatii, se constată că, acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contraventionale pe care ar fi savârsit-o contravenienta. Potrivit descrierii, faptei contravenționale ar fi acceptat și primit mijloace bănești în valută străină- ruble rusești- prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară PSB Bank, situată în Federația Rusă, în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor din anul 2024. Totuși în speță lipsesc detalii esențiale privind momentul și modalitatea concretă în care ar fi fost acceptate aceste mijloace bănești. Mai mult se reține o discrepanță majoră între faptele presupuse comise și situația de fapt descrisă de agentul constatator: în timp ce locul comiterii contravenției este indicat fiind mun. Orhei, nu este explicat cu ar fi reușit petiționara/petiționarul aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova să-și deschidă cont bancar în Federația Rusă și să accepte ruble rusești în cadrul unei pretinse activități de corupere electorală. Aceste omisiuni și neclarități pun la îndoială temeinicia și legalitatea constatării contravenției, în lipsa unor probe concrete și veritabile privind deschiderea contului, identitatea persoanelor implicate, scopul fondurilor și legătura directă cu exprimarea votului.

Subliniază reprezentantul contestatarului că lipsa stabilirii scopului precis al remiterii sau acceptării mijloacelor bănești- respectiv influențarea exprimării votului- conduce la concluzia că nu sunt întrunite elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 47/1 alin. (1) a CC. Atenționează asupra faptului că o cerință obligatorie, care reiese implicit din dispoziția acestui articol este ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să nu i se cuvină alegătorului, deci acestea oferite sau date alegătorului nu-i sunt legal datorate acestuia în calitate de alegător. Atenționează că, în raport cu acţiunile/inacţiunile contravenientului nu există obiectul material sau imaterial al contravenţiei de corupere a alegătorilor, pe care legiuitorul l-a desemnat prin sintagma „ bunuri, servicii, privilegii sau avantaje”. Coruperea electorală pasivă este o contravenţie materială şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative, care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune. În speţă, constată că probatoriul în cauza contravenţională atestă că NU s-a confirmat săvârşirea de către contravenient a faptei de corupere electorală pasivă, adică: latura obiectivă, obiectul și scopul contravenţiei.

A consemnat avocatul că deschiderea unui cont bancar în Federaţia Rusă de către contestatar nu a fost constatată în mod efectiv de către agentul constatator, nefiind prezentate probe care să ateste existenţa unui asemenea cont sau operaţiuni bancare aferente. De asemenea, nu a fost constatat în mod direct nici faptul acceptării şi nici al primirii mijloacelor băneşti de către petiționar, astfel încât nu poate fi reţinută răspunderea contravenţională în lipsa unor dovezi certe. Sancţionarea unei persoane nu poate avea loc în baza unor

simple presupuneri, supoziţii sau interpretări ale agentului constatator, fără administrarea unor probe care să confirme, dincolo de orice dubiu rezonabil, existenţa tuturor elementelor constitutive ale faptei contravenţionale. O asemenea practică ar contraveni principiilor legalităţii Şi prezumţiei nevinovăţiei, consacrate atât în legislaţia naţională, cât şi în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului.

Mai mult, a specificat avocatul, că agentul constatator, dar și pe parcursul examinării cauzei nu a fost constatat faptul acceptării mijloacelor băneşti în valută străină - ruble ruseşti, prin intermediul contului bancar personal deschis în PSB din Federaţia Rusă. Comunică instanţei că contravenientul nu are şi nu a avut niciodată deschis un cont bancar la instituţia bancară PSB Bank din Federaţia Rusă, menţionată în actul de constatare. în egală măsură, aceasta nu a primit niciun fel de mijloace băneşti - ruble ruseşti sau alte sume - din surse externe, inclusiv prin intermediul unor conturi bancare. În aceste condiţii, reţine că nu există niciun mijloc de probă care să confirme faptele imputate, iar contravenientul nu poate fi sancţionat în baza unor simple presupuneri, afirmaţii neverificate sau invenţii ale agentului constatator. Atragerea la răspundere contravenţională trebuie să se bazeze exclusiv pe fapte constatate în mod obiectiv şi pe probe administrate conform legii, în respectarea principiilor legalităţii, prezumţiei nevinovăţiei şi al dreptului la un proces echitabil. Agentul constatator nu a fost demonstrat faptul instalării acestei aplicaţii în telefon, or. nu există nici un proces-verbal de examinare a telefonului mobil al contravenientului. La fel, nu a fost constatat de către agentul constatator primirea sumelor băneşti de către făptuitor și în această situaţie, contravenientaul nu poate fi sancţionat în baza unor resupuneri Şi interpretări ale agentului constator. Reieșind din materialul contravenţional examinat, constată că nu au fost acumulate probe : care ar indica asupra faptului că contravenientul ar fi acceptat mijloace băneşti în scopul: determinării

alegătorului.... fapt care impune instanţa de judecată să înceteze procesul contravenţional în privinţa acesteia. În planul încadrării juridico-contravenționale, însă, agentul constatator nu a demonstrat că contravenientul ar fi acceptat și primit mijloacele bănești destinate anume pentru determinarea acesteia să își exercite sau să nu drepturile electorale în cadrul alegerilor.

O a doua problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: lipsa semnăturii contravenientului". A mai motivat avocatul că absența unei date exacte poate determina nulitatea procesului-verbal, întrucât aceasta constituie un element de identificare a momentului în care s-a produs contravenţia, fiind crucială atât pentru apărarea celui sancţionat, cât și pentru corectitudinea procesului de aplicare a sancţiunii. Reiterează că menţiunea referitoare la perioada august 2024-noiembrie 2024" reprezintă o simplă formalitate de indicare a perioadei. Agentul constatator nu indică în mod concret faptele sau acţiunile prin care contravenţia ar fi fost săvârşită în această perioadă și nici nu oferă dovezi care să susţină caracterul continuu sau repetitiv al pretinsei fapte până la momentul întocmitorii procesului-verbal cu privire la contravenţie. în lipsa unor detalii factuale şi probatorii, această afirmaţie rămâne nejustificată şi lipsită de temei legal. Din analiza materialelor dosarului cauzei contravenţionale, constată că nu există nici o probă concretă care să demonstreze timpul sau perioada exactă în care ar fi comis presupusa contravenţie prevăzută la art. 47/1 alin. (1) din Codul contravenţional. Menţiunea privind perioada „august - noiembrie" este una evazivă, bazată exclusiv pe o deducţie subiectivă a agentului constatator, nefiind susţinută de probe legale Şi pertinente.ă ce atrage nulitatea a procesului-verbal.

O a treia problemă ce se impune a fi analizată în cauză este: "probatoriului". Cu privire la înscrisurile anexate la materialele cauzei de către agentul constatator, nu conferă valoare probantă şi nici nu pot fi accepte în calitate de probe, deoarece nu atestă o dovadă că ontestatara a pretins, acceptat și primit mijloace băneşti: nu stabilesc

niciun comportament lectoral determinat de o pretinsă mituire: nu determină data exactă, locul concret, nici identitatea elui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor. Înscrisurile anexate la materialele cauzei, nu pot fi luate în considerare de către instanţă, în situaţia în care nu au fost obţinute ilegal, sunt neautentificate în modul corespunzător. Extrasul din fişierul intitulat ”Orhei”, act fiind transmis prin intermediul adresei electronice... care face parte integrantă din Anexa nr.2 ... produse analitice incluse în raportul de analiză informaţional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322... Atenţionează că proveniența acestui Extras nu este demonstrată, iar trimiterea la cauza penală ir.2023970322 nu poate fi acceptată, în situaţia în care nu există ordonanţă de ridicare a acestui înscris și nu este autorizarea judecătorului de instrucţie, pentru fi folosite probe din acel dosar jenai în prezenta cauză contravenţională. Acest înscris nu atestă deschiderea de către contravenient a contului bancar în banca din Federaţia Rusă și nu atestă acceptarea rublelor ruseşti. Acest ”extras” are un conţinut tehnic succint, care nu reflectă rezultatele examinării măsurilor speciale de investigaţii și nici nu face referire la fapte care ar fi săvârşite de către contravenient, ci doar menţiunea că informaţia recepţionată a fost transcrisă pe un suport le informaţii de tip DVD-R. Menţiune făcută și pe conţinutul acesteia. Notă ”Prezentul locument reprezintă un extras și nu substituie documentul original în întregime”. Potrivit procesului verbal de examinare a documentelor din 14.04.2025 s-ar fi examinat un îşier cu denumirea ,.fişierul EXCEL” fiind transmis prin intermediul adresei electronice... care face parte integrantă din Anexa nr.2 ... produse analitice incluse în raportul de analiză informaţional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322...Deci, un alt temei de admiterea contestaţiei și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenţie este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obţinute în cauza penală nr.2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravenţională

examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe (art.94 CPP alin.(l) pct.4), 8)), deoarece nu există o autorizare conform prevederilor art.136 alin.(7), 301 CPP pentru folosirea lor în prezenta cauză. În speță agentul constatator la momentul întocmirii procesului- verbal contravențional nu a clarificat și nu a dovedit aspecte esențiale ale cauzei, precum modul în care au fost acceptate și primite mijloacele financiare și care erau obligațiile electorale ce urmau a fi îndeplinite în schimbul unei sume de bani, prin urmare fapta contravențională nu a fost stabilită în mod concret.

Solicită avocatul Boris Dariev, în interesele făptuitorului Ivan Sanduța admiterea contestației și anularea procesului- verbal contravențional și a deciziei pe motivele de fapt și de drept invocate în contestație.

3. În ședința de judecată apărătorul petiționarului, avocat Boris Dariev a susținut integral contestația inițială și contestația suplimentară unde este detaliat expusă poziția, a comunicat că nu este de acord cu probele prezentate și luate ca bază pentru recunoașterea vinovăției, noi am prezentat contraprobe care confirmă că la momentul când a fost întocmit procesul verbal sau luat ca bază numai mesajele care au parvenit în adresa petiționarei, nu au fost prezentate careva probe că ultima deținea careva conturi în banka ”PSB” din materialele prezentate nu sa prezentat nici o probă care confirmă că în aceste mesaje merge vorba despre bani sau corupere sau careva informații legate de coruperea alegătorilor, noi considerăm că nu au sunt probe că petiționara ar fi membră a vreo unui partid sau că a fost rugată de către cineva ca să voteze o persoană anume din lista de alegeri, nu a avut careva interes. Solicită să fie anulat procesul verbal ca neîntemeiat.

4. În ședința de judecată, reprezentantul agentului constatator al IP Orhei, Ala Nițî a menționat că consideră că a fost demonstrat probatoriu prin actele anexate la dosar, la documentarea petiționarului s-a constatat că numărul indicat în acte îi aparține

acesteia și sau identificat 13 conexiuni cu Banka ”PSB”, și acțiunile acesteia stabilește elementele constitutive a art. 47/1 din Codul contravențional, coruperea electorala pasivă care se consumă din momentul pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor. Solicită respingerea contestației ca fiind neîntemeiată.

5. Petiționarul Ivan Sanduța, fiind citat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, în ședința de judecată nu s-a prezentat, astfel instanța de judecată ținând cont de termenul restrâns stabilit de lege pentru examinarea cauzei contravenționale, de faptul că contravenientul și-a delegat un apărător în cadrul procesului, reținînd prevederile art. 455 Cod contravenţional şi având în vedere practica Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauzele Ponomaryov vs. Ucraina şi Avramenco vs. Moldova) instanţa judecătorească a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa contravenientei, dar cu prezența apărătorului acesteia, pentru asigurarea dreptului la apărare.

6. În cadrul ședinței de judecată a fost cercetat în original procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 521047 și decizia de sancționare din 18 aprilie 2025, întocmite în privința lui Ivan Sanduța în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional.

Termenul de depunere a contestației

7. În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1^1) din Codul contravenţional, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului. Contestaţia împotriva deciziei în cauza

contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competent sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competent, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1^1).

8. Conform materialelor dosarului la 18 aprilie 2025 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 521047 în baza art. în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că, Ivan Sanduța, în perioada august- noiembrie 2024, aflându-se în *****i, a acceptat mijloace bănești în valută străină-ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB”, situată în Federația Rusă, în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului constituțional din anul 2024, astfel ignorând prevederile din Codul electoral.

9. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Orhei, adoptată la 18 aprilie 2025, Ivan Sanduța a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 25000 lei.

10. Avocatul Boris Dariev, în interesele lui Ivan Sanduța, ne fiind de acord cu procesul-verbal și decizia sus indicată, la 02 mai 2025, le-a contestat.

11. Potrivit art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru

părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

12. Potrivit prevederilor alineatului (4) al articolului precitat, contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

13. Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 521047 din 18 aprilie 2025 și decizia din 18 aprilie 2025 au fost încheiate în lipsa lui Ivan Sanduța și expediat copia procesului la 22 aprilie 2025. Contestația a fost depusă la agentul constatator la 02 mai 2025, prin urmare, contestația este înaintată în termenul legal.

14. Astfel, instanţa de judecată consideră că contestaţia depusă la 02 mai 2025, este depusă în termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

Examinînd contestaţia înaintată în raport cu materialele cauzei, instanţa de judecată a ajuns la următoarele concluzii.

15. În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârșit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

16. În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din

cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.

17. În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

18. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

La caz, s-a constatat că, în perioada august- noiembrie 2024, Ivan Sanduța aflându-se în *****i, a acceptat mijloace bănești în valută străină-ruble rusești prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB”, situată în Federația Rusă, în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale precum și al referendumului constituțional din anul 2024, astfel ignorând prevederile din Codul electoral.

19. Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

20. Conform informaţiei obţinută în cadrul măsurii speciale de investigaţii prevăzute de art. 138^4 CPP ,,Colectarea de informaţii de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice”, la utilizatorul numărului SIM ***** al furnizorului de servicii de comunicaţii SA ,,Moldtelecom”, care s-a dovedit a fi Ivan Sanduța (IDNP *****), a fost stabilită înregistrarea aplicaţiei mobile cu identificatorul „PSB”, din care rezultă că de la PSB a recepționat 13 mesaje.

21. Art. art.471 alin.(1) Cod contravențional a fost introdus în Codul contravențional prin Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare din 15.08.2024, iar Ivan Sanduța a continuat să recepționeze mesajele aplicaţiei bancare ,,PSB” la 01 august 2024, 09 august 2024, 25 august 2024, 04 octombrie 2024 și 14 octombrie 2024, fapt confirmat de

agentul constatator în ședința de judecată prin extrasul din fișierul excel. Prin urmare acțiunile petentului Ivan Sanduța întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

22. Instanţa de judecată reţine că, nerecunoaşterea vinei de către contravenient reprezintă un drept al contravenientului de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului contravenţional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declaraţiilor false sau refuzul de a face declaraţii.

23. În prezenta cauză, convergentă elementelor tehnice (identificarea SIM, comunicarea cu aplicaţia bancară), coroborată cu lipsa unei apărări factuale coerente şi absentismul procesual al petiţionarului, justifică menţinerea soluţiei agentului constatator.

24. Fapta lui Ivan Sanduța a fost calificată corect și întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute în art.47[1] alin. (1) din Codul contravențional.

25. În continuare, instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului – verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 521047 din 18 aprilie 2025, prin raportare la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională, prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității (art.445 din Codul contravențional).

26. Relevant este că în adresa lui Ivan Sanduța a fost expediată citația de la IP Orhei pentru a se prezenta la 18 aprilie 2025, însă nu s-a prezentat și nici nu a comunicat motivele de neprezentă (f.d.9, 10,). Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 521047 din 18 aprilie 2025 a fost întocmit în lipsa lui Ivan Sanduța citat legal. În aceste condiții, instanţa consideră că a fost respectat și art. 443 alin. (6) din Codul contravențional. La 22 aprilie 2025, lui Ivan Sanduța i-a fost expediat actul emis de agentul IP Orhei.

27. Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu

respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

28. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 din Codul contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional.

29. Instanţa de judecată reţine că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit şi perfectat în absența contestatarului Ivan Sanduța, însă la 22 aprilie 2025, prin scrisoarea de însoțire datată cu nr. 34/44-6553 a fost remis în adresa petiționarului Ivan Sanduța copia procesului- verbal cu privire la contravenție.

30. În această ordine de idei, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art.443 din Codul contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

31. În consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

32. Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa evidenţiază că forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999).

33. În raport cu cele enunţate, art. 425 alin. (2) din Codul contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt

constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

34. La fel, instanţa reţine că, legislatorul în art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

35. Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

36. În această ordine de idei şi din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 521047 din 18 aprilie 2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

37. Acțiunile lui Ivan Sanduța, corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) din Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) din Codul contravenţional, instanţa de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravențional:

- procesul-verbal cu privire la contravenție MAI06 521047 și decizia de sancționare din 29 mai 2025, întocmite în privința lui Ivan Sanduța în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional;

- extras din fișierul intitulat ”ORHEI” prezentate la raportul de analiză informațional criminală cu identificarea numărului cartelei SIM, identificat cu 13 conexiuni cu PSB, în format .xlsx;

- procesul-verbal de examinare a documentelor din 09 aprilie 2025 a agentului constatator al IP Orhei, Oleg Cocerva (privind coruperea electorală pasivă);

- raportul șefului al INSP al IGP, comisar șef Manole Victor din

07.04.2025 prin care a fost informat șeful IP Orhei, Popanu Alexandru, despre parvenirea la 21.03.2025 în cadrul INSP - prin care se comunică despre inițierea în baza art. 374 alin. (2^1) Cod contravențional a procesului contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în faptele sancționate de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, în acest sens solicitînd în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional înregistrarea raportului în Registrul de evidență a altor infomații referitoare la infracțiuni al IP Orhei;

- copia raportului privind înregistrarea contravenției din 09.04.2025, emis de șef adjunct secție a IP Orhei, Cociug Svetlana, fiind anexat la raport materialul R-2 nr. 2796 din 08.04.2025, cu solicitarea înregistrării contravenției în Registrul de evidență a contravențiilor al IP Orhei conform art. 47^1 din Codul contravențional, pe faptul că în perioada lunilor august-noiembrie 2024, mai multe persoane din raionul Orhei au acceptat mijloace bănești în valută – ruble rusești – prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB Bank” situată în Federația Rusă în schimbul neexercitării dreptului său electoral în favoarea candidatului susținut de Ilan Șor, în cadrul alegerilor prezidențiale precum și pentru a vota împotriva referendumului republican constituțional desfășurat la data de 20.10.2024;

- Ordonanța cu privire la constituirea grupului de lucru în cadrul procedurii contravenționale nr. 129 din 09.04.2025;

-copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181^3 și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal;

- copia ordonanței procurorului din 19 noiembrie 2024 și din octombrie 2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă;

- extras din fișierul EXCEL ce conține informația detaliată privind contactările cu PSB a lui Ivan Sanduța la nr. telefon *****, din care se relevă că 13 conexiuni au fost în intervalul de timp august 2024-octombrie 2024.

38. Deasemenea, instanţa apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

39. Mai mult, la examinarea cauzei, contestatara nu a prezentat careva probe în favoarea sa, iar instanţa nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obţinute prin acţiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) din Codul contravenţional.

40. În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanţa de judecată, iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

41. Pe fondul probatoriu, instanţa reţine că în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanţelor motivate ale procurorului şi a încheierilor emise de Judecătoria Chişinău, au fost autorizate măsuri speciale de investigaţie în temeiul cărora a fost colectată informaţie de la furnizorul de comunicaţii electronice SA „Moldcell” și SA ”Orange” privind conexiunile cu aplicaţia mobilă „PSB”.

42. Aceste măsuri speciale de investigaţie, desfăşurate cu respectarea strictă a prevederilor art. 138^4 Cod procedură penală, au relevat o asociere directă între numărul SIM *****, identificat ca fiind înregistrat pe numele petiţionarului Ivan Sanduța, care a fost identificat cu „PSB” –13 conexiuni.

43. Această constatare tehnică nu poate fi trecută cu vederea, întrucît indică o interacţiune efectivă - fie voluntară, fie prin intermediere - între telefonul mobil asociat petiţionarului Ivan Sanduța şi infrastructura digitală a instituţiei bancare ruse, iar în lipsa unor explicaţii rezonabile, instanţa nu poate admite ipoteza unei

simple coincidenţe sau erori tehnice, cu atât mai mult cu cât petiţionarul a recunoscut faptul că deţine acest număr SIM şi nu invocă nici un temei concret susceptibil de a explica natura acestor interacţiuni.

44. În continuare, se subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47^1 din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47^1 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă.

45. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

46. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

47. Potrivit pct. 317 din aceeași decizie, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot.

48. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

49. În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21

stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

50. Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sânt propuse două sau mai multe candidaturi, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social-politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democrațiilor reprezentative.

51. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

52. Constituţia Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie.

53. Art. 38 alin. (1), voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.

54. Iar principiile participării la alegeri sunt: - vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie,

apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal – în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

55. Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

56. Deci, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăţie, chiar dacă în contestație se invocă lipsa faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele apărătorului petiționarei nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referinţă abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.

57. Cât privește argumentele invocate de petentă, instanța le consideră neîntemeiate și declarative, fiind făcute în scopul de apărare, or, necesitatea aplicării sancțiuni respective se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor enunțate în art. 2 din Codul contravențional, și anume: apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenţii.

58. Evaluarea judiciară a legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției presupune, în mod necesar,

coroborarea probatoriului administrat cu exigențele de legalitate formală și substanțială, în lumina unui standard de analiză propriu materiei contravenționale, distinct de rigorile procesului penal.

59. În speță, instanța constată că ansamblul probelor administrate – incluzând încheieri și mandate judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, ordonanțe ale procurorului privind autorizarea unor măsuri speciale de investigație (MSI), precum și extrase din raportul de analiză informațional-criminală – configurează o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei și vinovăția subiectului sancțiunii.

60. Dovezile menționate relevă în mod coerent faptul că, a recepționat în contextul unei anchete penale de interes public major, mesaje text provenind de la aplicația bancară „PSB"– asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank" din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme opace de finanțare electorală ilicită.

61. Deși procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu respectarea cadrului normativ aplicabil, contestatara, deși legal citată, a ales să nu participe la ședința de judecată, invocând indirect neîncrederea în corectitudinea procedurilor derulate.

62. În acest context, se observă refuzul cooperării cu organul de constatare de către petiționară, precum și neprezentarea nejustificată în fața instanței și absența unei poziții juridice articulate în cadrul procesului de judecată limitează în mod semnificativ eficiența dreptului la apărare.

63. Tăcerea procesuală în fața instanței, deși nu poate fi interpretată ca o recunoaștere tacită a vinovăției, contribuie totuși la conturarea unei conduite pasive care nu infirmă în mod convingător indicii temeinice de implicare indirectă într-un circuit suspect de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal în scopuri electorale.

64. Prin urmare, instanța apreciază că, în lipsa unor clarificări

suplimentare și a unei implicări procesuale efective, poziția contestatarei nu are forța necesară pentru a înlătura prezumția rezonabilă generată de coroborarea probelor administrate în cauză.

65. Instanța subliniază că, în materie contravențională, nu este aplicabil standardul de probă al „certitudinii absolute" propriu materiei penale, ci un standard al convingerii rezonabile, fundamentat pe coerența internă a materialului probator și pe inexistența unor justificări alternative plauzibile.

66. În acest cadru de analiză, recurența comunicărilor cu o instituție bancară străină notorie, reieșind din materialele acumulate în urma măsurilor speciale de investigație, pentru implicare în practici financiare opace, corelată cu lipsa oricărei atitudini procesuale sau contestări din partea subiectului sancțiunii, fundamentează o prezumție rezonabilă de implicare în mecanisme de acceptare a fondurilor interzise, destinate influențării procesului electoral.

67. Pasivitatea totală manifestată de contestatar în raport cu autoritățile nu poate fi interpretată ca simplă absență de reacție, ci este calificată, în mod legitim, drept pasivitate culpabilă, care echivalează, în anumite limite, cu o recunoaștere implicită a conduitei sancționabile.

68. Prin urmare, instanța reține că sancțiunea contravențională aplicată respectă exigențele de legalitate, temeinicie și proporționalitate, iar contestația promovată apare ca vădit neîntemeiată, fiind lipsită de suport factual și juridic.

69. În argumentarea poziției procesuale, reprezentantul petiționarei în cererea de completare a contestației a invocat, în mod generic, o serie de deficiențe procedurale și pretinse încălcări ale drepturilor fundamentale care, în viziunea sa, ar vicia întregul proces contravențional și ar impune anularea actelor emise de autoritățile competente.

70. În această ordine de idei, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator și în corespundere cu art. 425 al Codului

contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional și anume procesul - verbal cu privire la contravenţie nr. MAI06 521047 din 18 aprilie 2025, însoțit de actele care atestă că, la caz contravenţia consumându-se în momentul pretinderii şi acceptării mijloacelor baneşti, fără a avea importanţa faptul ridicării din cont a acestor bani.

71. Instanta de judecata va supune criticii argumentele invocate de petiționar în contestație referitor la faptul ca nu a primit banii transferaţi, nu este clar cine i-a dat bani prin mesajele aplicaţiei bancare ,,PSB" or, ultima nu a prezentat instanţei nici o probă în sustinerea poziţiei sale sau combaterea veridicităţii celor prezente, limitîndu-se în exclusivitate la întocmirea formală a contestaţiei, astfel că, în opinia instanţei, nu se întrevăd temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acţiunilor agentului constatator, legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a circumstanţelor avute loc, precum şi a hotărîrii contestate.

72. Conform informaţiei obţinută în cadrul măsurii speciale de investigaţii prevăzute de art. 138^4 CPP ,,Colectarea de informaţii de la furnizorii de servicii de comunicaţii electronice", la utilizatorul numărului SIM ***** al furnizorului de servicii de comunicaţii SA ,,Moldtelecom", care s-a dovedit a fi Ivan Sanduța (IDNP *****), a fost stabilită înregistrarea aplicaţiei mobile cu identificatorul „PSB", din care rezultă că de la PSB a identificat 13 conexiuni.

73. Art. art.47^1 alin.(1) Cod contravențional a fost introdus în Codul contravențional prin Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare din 15.08.2024, iar Ivan Sanduța a continuat să recepționeze mesajele aplicaţiei bancare ,,PSB" în perioada 01 august 2024 și 14 octombrie 2024, prin extrasul din fișierul excel. Prin urmare acțiunile petentului Ivan Sanduța întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.47^1 alin.(1) Cod contravențional.

74. Apărarea invocă lipsa anexării unui act scris ori a unei

înregistrări oficiale care să ateste sesizarea sau autosesizarea, însă această argumentație nu corespunde stadiului și rigurozității procedurale dovedite în dosar. La caz au fost prezentate în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție, raportul șefului IP Orhei, Popanu Alexandru din 08.04.2025, cercetat la caz care constituie, în sine, un act oficial de sesizare, având formă scrisă, dată certă, conținut clar și fiind înregistrat în Registrul de evidență a informațiilor relevante (conform art. 393 alin. (2) Cod contravențional).

75. Această consemnare procedurală, care se află la baza inițierii procesului contravențional, echivalează cu cerințele legale privind sesizarea/autosesizarea, întrucât asigură transparența, controlabilitatea și caracterul formal al demersului, conform principiului legalității. Astfel, lipsa unui „act separat" sau a unei înregistrări suplimentare nu poate fi echivalată cu absența sesizării, mai ales când există un document oficial, scris și cu data certă, care îndeplinește rolul actului de inițiere procedurală. Prin urmare, argumentul apărării este neîntemeiat și nu poate determina anularea procesului contravențional din motive procedurale, în lipsa unei probe concrete privind vreo încălcare esențială a drepturilor procesuale.

76. Apărarea invocă lipsa unor probe „individualizate" care să o lege pe contestatară de presupusa conduită incriminabilă. Totuși, în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (beyond reasonable doubt), ca în materia penală.

77. Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile. În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu

relevanță sistemică.

78. Acestea nu sunt doar probe „circumstanțiale”, ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

79. Apărarea invocă o teză formal corectă, dar juridic incompletă: - cetățenii nu sunt interziși de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui faptă sancționabilă, or, libertatea instalării aplicațiilor în telefon personal este un drept, nu o imunitate absolută. Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informatice, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate economică. Totuși, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna valorilor de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțărilor politice.

80. Astfel, exercițiul unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie contextualizat juridic în funcție de scopul real, cadrul factologic și implicațiile sociale ale utilizării acelei aplicații. Doar în această cheie poate fi analizată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special în materia contravențiilor cu caracter financiar-electoral.

81. Argumentul apărării, potrivit căruia deschiderea unui cont bancar personal – în speță ”PSB Bank”, instituție bancară situată în Federația Rusă, nu ar putea constitui o faptă ilicită, prezintă o viziune reductivă și formalistă, insuficient adaptată la exigențele actuale ale dreptului contravențional și ale ordinii juridice europene.

82. Această linie de apărare ignoră un principiu fundamental în materia răspunderii juridice: nu actul în sine este incriminabil, ci circumstanțele contextuale care transformă o conduită aparent neutră

într-una cu potențial infracțional sau contravențional. Din practica judiciară constantă rezultă că neutralitatea formală a unui instrument digital (precum o aplicație bancară) poate fi transformată în relevanță juridică atunci când utilizarea sa are loc într-un context suspect, lipsit de transparență, persistent în timp și conectat la rețele financiare sancționate.

83. Astfel, nu deschiderea unui cont bancar este subiectul evaluării juridice, ci ansamblul de factori cumulativi care însoțesc această operațiune: natura instituției bancare asociate, legătură contravenientului cu această instituție, caracterul mesajele recepționate, absența oricărei justificări rezonabile din partea subiectului, caracterul opac al conduitei și lipsa cooperării la etapa procesuală.

84. Referitor la alegația apărării privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice instanța relevă că, potrivit practicii judiciare constante individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

85. În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: perioada pretinsei comiteri a faptei (lunile august-noiembrie 2024); locul desfășurării (mun. Orhei); conduita imputată (acceptarea și primirea surselor financiare, care nu i se cuvin în scopul exercitării și neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor); norma legală pretins încălcată (art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional). Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot.

86. Exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a

faptei și mijloacele de investigare posibile.

87. În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare, o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenței rezonabile", nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale. Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

88. Contravenția prevăzută la art. 47^1 alin. (1) din Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei. Totuși, o asemenea lectură trebuie nuanțată prin prisma funcției preventive și de descurajare a normei contravenționale în materie electorală. Contravenția reținută – coruperea electorală pasivă – este o faptă care, prin natura sa, afectează valori constituționale esențiale precum libera exprimare a votului și egalitatea șanselor în competiția electorală.

89. Instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia lui Ivan Sanduța, existenţa circumstanţelor atenuante şi a celor agravante, necesitatea sancţionării celei din urmă şi caracterul sancțiunii contravenţionale, ca în consecință să i se aplice o sancţiune contravenţională echitabilă şi în limitele fixate şi prevăzute de respectiva normă materială contravenţională.

90. Deci, constatând şi elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanţa de judecată ajunge la concluzia că contestaţia lui Ivan

Sanduța, urmează să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

91. În baza art. art. 448, 460, 462 din Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Contestația depusă de Ivan Sanduța, se respinge.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06 521047 și decizia de sancționare din 18 aprilie 2025 întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Orhei, Oleg Cocerva în privința lui Ivan Sanduța, în baza art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, se mențin fără modificări.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, Judecătorul /semnătura/
Iurie MOVILĂ